

Trafik Güvenliđi: **BETERİN BETERİ!..**

Nizamettin ÖZBEK

Trafik; sorunlarımızın beteri olarak görölüyor; öyle ise yaz mevsiminde bu, **BETERİN BETERİ!** Rakamlar öyle söylüyor: Her yıl yaklaşık 40-50 bin kaza; 30-35 bin yaralı; 4-5 bin ölü, ve çeşitli kayıplar; 3 milyar TL. Canlı ve cansız özet bilanço!...

Karayolları Genel Müdürlüğünce yayınlanan "Kaza Bültenleri" yaralı ve ölü sayısının Temmuz, Ağustos ve Eylül aylarında öteki aylara göre daha fazla olduğunu göstermektedir. Bu durumu meydana getiren nedenler şöyle özetlenebilir:

1-Okulların hemen hemen hep bu aylarda tatile girmeleri.

2-Memur ve işçilerin genellikle bu aylarda izine çıkmaları,

3-Yurt dışındaki işçilerin yurda geliş-gidişlerinin bu aylara rastlaması,

4-Söz konusu aylarda, günlerin daha aydınlık oluşu; bunun, araba kullananları, direksiyonda gereğinden daha fazla kalmaya ve hesapsız hızlara yöneltmesi,

5-Mevsim sıcaklarının, araba kullanma işini daha yorucu hale getirmesi... vb.

Bu nedenleri bütünüyle ortadan kaldırmak, hatta bir ölçüde kontrol altına almak, hemen imkânsız olduğundan, kazaların önlenmesi veya en az düzeyde kalması, yoldan yararlananların tutum ve davranışlarına bağlı kalmaktadır.

Bu bakımdan, trafik ortamındaki olumsuz davranışları bu vesile ile anımsayarak, alınması gereken önlemlere göz atmak yararlı olacaktır:

Bu arada **HİÇ UNUTULMAMASI**, toplum olarak her zaman göz önünde tutulması gereken en önemli nokta, trafikteki olumsuz davranışların, başka durumlardakileriyle kıyaslanamayacağı, bu ortamdaki ufak bir ihmal ya da yanlış hareketin, kimden olursa olsun, yerine göre, önceden kestirilemeyen felâketlere neden olacaktır.

Kazalarda, bilindiği gibi, en büyük kusur payı **İNSAN**'dır, o da önem sırasına göre **ŞOFÖR**, **YAYA** ve **YOLCU** üçlüsünden oluşmaktadır.

ŞOFÖR:

1-Direksiyon başında yer alacak şoförün herşeyden önce ve her bakımdan (fiziksel, ruhsal) sağlığı yerinde olmalıdır.

2-Trafik yasalarına harfi harfine uymanın her zaman ve herkesin yararına olduğunu bilmeli ve benimsemelidir.

3-Kaza nedenlerini göz önünde tutarak, yorgun, uykusuz, üzgün olmamalı alkollü içki almış olarak araba kullanmamalıdır.

4-Egzos gazlarının, kimi ilâçların ve güç sindirime neden olan ağır yemeklerin etkilerini göz önünde tutmalıdır.

5-Öncelikle görüş yeteneğinin her zaman, gereken düzeyde olmasına dikkat etmelidir.

6-Sert ve kaba davranışların trafikte çok tehlikeli durumlara neden olacağını önceden kabullenerek, nezâketi elden bırakmamalı, sertliğin sorunlara yeni sorunlar ekleyeceğine inanmalıdır.

7-Yersiz hızın, güvenlik ve yakıt tüketimi bakımından zararlarını küçümsemiyecek, aracını hesaplı ve kararlı bir hızla sürmelidir.

8-Yarışlardan ve gösterişli davranışlardan kesinlikle sakınmalıdır.

9-Arabasını her zaman bakımlı durumda bulundurmalıdır.

10-Aracını, türlü açılardan zararını göz önünde tutarak alacağından (istiap haddinden) fazla yüklememelidir.

11-Yenilikleri çeşitli kaynaklardan izleyerek, şoförlük bilgi ve becerisini sürekli olarak arttırmalıdır.

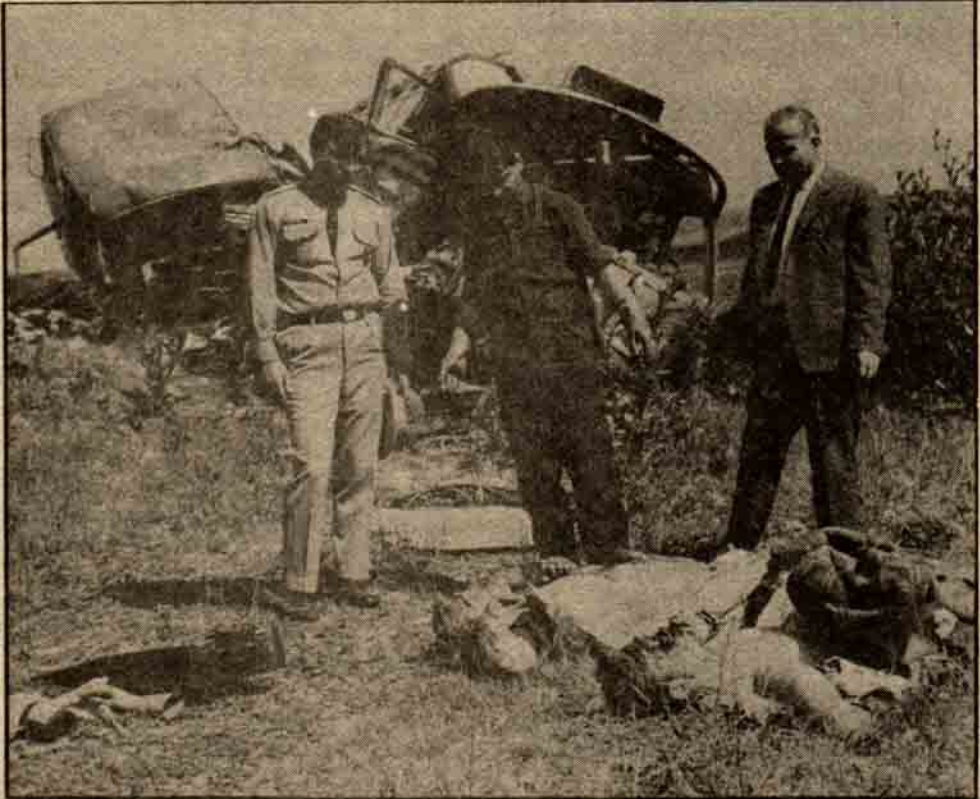
YAYA:

1-Yaya, trafik kurallarına harfi harfine uymalı, yasakları hiç bir durumda (gizli, açık) çiğnememelidir.

2-Özellikle duran araçların arkasından, veya arasından (yani iyice görmeden ve görmeden) karşıya geçmemelidir.

3-Yaya kaldırmı bulunmayan yollarda yolun sol kenarından yani, yaklaşan trafiğe karşı yürümelidir.

4-Şoförler tarafından kolayca görülebilmek için, gece ise elinde ya da üzerinde

beyaz birşey (kitap, gazete, eşarp) taşımaları, daha iyisi açık renk bir elbise giymeli en iyisi bir cep feneri bulundurmalıdır.

5-Dönüş yapan araçlara dikkat etmelidir.

6-Çocukların trafikteki bütün hareketleri (okul yolunda, oyun sırasında) başıboş bırakılmamalı, güvenli bir duruma getirilmelidir.

7-Çocuklara trafikte iyi örnekler verilmelidir.

8-Yaya eğitimini sürekli ve etkili kılmalıdır.

9-Kontrolü hiç bir zaman savaştırmamalıdır.

10-İçkili olarak ve zorunlu durumlar dışında, rahatsız iken sokağa çıkılmamalıdır.

11-Özellikle ön koltuklarda emniyet kemerlerini daima takılı tutmalı, küçük çocukları bu koltuklara almamalıdır.

YOLCU:

1-Tutum ve davranışlarıyla şoförü ve öteki yolcuları rahatsız etmemelidir.

2-Hareket halinde şoförle (otobüs, minibüs) konuşmamalıdır.

3-Şoförün dikkatini saptıracak hareket ve davranışlardan sakınmalıdır.

4-Özellikle hareket halinde, hangi nedenle olursa olsun, şoförle tartışmaktan kaçınılmalıdır.

5-İçinde bulunulan aracı kirletmemelidir.

6-Berberinde taşıt tutmalarına karşı ilaç bulundurmalı, akıcı, kokucu, yanıcı ve patlayıcı (yasak) madde taşımamalıdır.

7-Kusmalara karşı hazırlıklı olmalıdır.

8-Çocukların hareket ve davranışlarını sürekli olarak kollamalıdır.

YURT DIŞINDAKİ İŞÇİ YURTTAŞLARIMIZIN DURUMU

Yurt dışındaki işçi yurtttaşlarımız, ağır özveriler pahasına edindikleri özel arabalarıyla memleketimize gelip-giderken, çok kez kazalara uğramaktadırlar.

Kazalar da, ne yazık ki genellikle yurt sınırına girdikten sonra meydana gelmektedir. Kaza nedenleri ise, daha çok bize özgü bir savaştırmama ve hafife alma alışkanlığının yansımasıdır.

1-Ehliyetname almakla her işin bittiğini sanarak yeterince pratik yapmadan, direksiyon hakimiyetini iyice elde etmeden yola çıkmak.

2-Bir an önce yurda ulaşmak; ya da, dönüşte, gününde işbaşı yapmak telaş ve heyecanıyla alabildiğine yorgun, günlerce uykusuz ya da akıl dışı hızlarla araba kullanmak; bir yandan da yorgunluğunu içki alarak dindirmeğe çalışmak.

3-Yol boyundaki ülkelerin trafik düzenindeki özellikleri önemsememek.

4-Bakımı yapılmamış bir taşıtla yola çıkmak.

5-Arabaya alabildiğinden çok fazla yük ve yolcu almak.

VE ÖNLEMLER:

1-Kısa vadeli:

1-Kullandığı taşıta iyice alışmadan ve direksiyona duraksamasız hakim olacak kadar pratik yapmadan yola çıkmamalı.

2-Sınırlardan geçilen memleketlerin hız hadlerine ve trafikle ilgili özel isteklerine aynen uymalı.

3-Ve bundan önceki şoför bölümünde söylenenler...

2-Uzun vadeli:

Trafikteki yenilik ve gelişmeleri sürekli biçimde izleyerek, kendinle eş ve çocuklarınızı güvenlik bakımından sürekli olarak yetiştirmelisiniz. Bunun için de bulunulan memleketin kazaları önleme kuruluşları ve otomobil kulüpleri ile ilişki kurmanız büyük ölçüde işi kolaylaştırır.